

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1114)

84. posiedzenie
Komisji Ochrony Środowiska
w dniu 18 stycznia 2004 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Adam Graczyński)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dzień dobry państwu.

Bardzo bym prosił o podpisywanie listy obecności i zajmowanie miejsc, bardzo proszę.

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Ochrony Środowiska.

Tematem posiedzenia będzie rozpatrzenie uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na sześćdziesiątym szóstym posiedzeniu w dniu 8 stycznia 2004 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, druki sejmowe nr 1640, 2250; druk senacki nr 579.

Chciałbym powitać panie i panów senatorów przybyłych na dzisiejsze posiedzenie. Chciałbym też powitać podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, pana ministra Podgajniaka, oraz towarzyszące mu osoby, jest mi bardzo miło. Chciałbym powitać także pana Władysława Skalnego, przewodniczącego Ligi Ochrony Przyrody, jest mi bardzo miło. Witam wszystkich przybyłych na dzisiejsze posiedzenie komisji.

Będziemy procedować tak, jak nakazuje tradycja. Proponuję, aby pan minister zabrał głos jako pierwszy i dokonał wprowadzenia do dyskusji.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Rozpatrujemy uchwaloną przez Sejm ustawę o przeciwdziałaniu osuwaniu się ziemi w masowych osuwiskach, która ma na celu wprowadzenie w skali całego kraju systemu, najpierw identyfikacji, a następnie obserwacji tych terenów, gdzie występują tego typu zjawiska.

Celem ustawy jest dostarczenie zainteresowanym podmiotom, także organom władzy samorządowej, odpowiedzialnej za proces decyzyjny i nadzór budowlany, niezbędnych informacji dlatego, aby na terenach, na których zjawiska osuwania się ziemi, związane także ze zmiennymi okresami suszy hydrologicznej i nadmiernymi opadami, nie powodowały niepotrzebnych szkód w mieniu zarówno prywatnym, jak i publicznym, a w ekstremalnych wypadkach nie powodowały także zagrożenia zdrowia lub życia ludzi.

Założeniem ustawy jest przyjęcie takiego systemu, w którym starostowie będą odpowiedzialni za obserwowanie stanu tych obszarów, które zostały zidentyfikowane,

natomiast gminy – w procesie planowania przestrzennego – będą uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego, a także w studiach uwarunkowań gmin, odpowiednie zapisy dotyczące sposobów gospodarowania na obszarach zagrożonych. Przyjęta przez Sejm ustawa rozwiązuje ten problem kompleksowo. Tak więc w tej chwili mamy do czynienia z sytuacją, w której po wprowadzeniu tych zapisów, stworzony będzie kompleksowy system obserwacji w skali całego kraju.

Chciałbym dodać, że minister środowiska, korzystając ze środków z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, realizuje obecnie program obserwacji i identyfikacji tych zagrożonych terenów po to, aby starostowie w momencie, kiedy zostanie zakończony proces identyfikacji, otrzymali pełny komplet map a także innych danych, niezbędnych dla prowadzenia tych obserwacji i ewidencjonowania zagrożonych terenów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję panu ministrowi za wprowadzenie do dyskusji.

Proszę bardzo pana mecenasa o przedstawienie stanowiska Biura Legislacyjnego. Proszę bardzo o zwięzłe przedstawienie stanowiska, proszę uprzejmie.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Dziękuję uprzejmie.

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne przedstawiło jedenaście poprawek do ustawy. Są to poprawki, które nie zmieniają meritum ustawy, mają jedynie na celu uzupełnienie jej zgodnie z zasadami poprawnej legislacji.

Omawiając poszczególne poprawki w kolejności, w jakiej zostały zaprezentowane w części trzeciej opinii prawnej pod tytułem „Propozycje poprawek”, pragnę zwrócić uwagę na konieczność łącznego rozpatrywania poprawek: pierwszej, dziewiątej i dziesiątej. Ustawodawca sejmowy w art. 1 w pkt. 9 dokonał uchylecia ust. 2 w art. 138 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Przepis ten stanowi, iż umowę o przeniesienie lub ustanowienie tytułu prawnego do instalacji, z której emisja wymaga pozwolenia, zawiera się w formie aktu notarialnego.

Ustawodawca sejmowy nie zawarł jednak niezbędnych konsekwencji tej zmiany legislacyjnej w ustawie – Prawo ochrony środowiska, w związku z tym konieczne jest zarówno uchylenie art. 22 ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw w ustawie o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, gdyż przepis ten odwołuje się do art. 138 ust. 2, jak również dokonanie stosownej zmiany tytułu ustawy oraz jej przepisu końcowego.

Poprawka druga, dotycząca art. 1 pkt 2 a konkretnie pkt 23, zmierza do modyfikacji polegającej na likwidacji sformułowania „o których mowa w art. 110a ust. 1”, gdyż tego rodzaju odesłanie należałoby zastosować jedynie wtedy, gdyby stosowny przepis nie odwoływał się do pełnej nazwy rejestru.

Poprawka trzecia ma w istocie charakter redakcyjny i zmierza do zapewnienia spójności terminologicznej w obrębie przepisów ustawy.

Poprawka czwarta ma charakter legislacyjny, jednakże w pewnym zakresie ma również charakter merytoryczny. Przepis ten posługuje się pojęciem „zasady zagospo-

darowania” obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi, przy czym obecny przepis posługuje się, w odniesieniu do obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka oraz klęsk żywiołowych, sformułowaniem „sposób zagospodarowania”. Jeżeli jest to zmiana, która ma na celu zmianę meritum tego przepisu, to należy zwrócić uwagę na brak odpowiedniego przepisu przejściowego, powstaje bowiem pytanie, co będzie w omawianym przez mnie zakresie z dotychczasowymi stadiami dotyczącymi zasad zagospodarowania obszarów zdegradowanych, skoro były one uchwalone w oparciu o inny przepis prawny.

Kolejna poprawka, poprawka piąta ma w istocie charakter redakcyjny i zmierza do tego, aby w przepisie prawnym nie posługiwano się dwoma pojęciami, które stanowią synonimy, a mianowicie pojęciem „zapobieganie” i „przeciwdziałanie”.

Poprawki szósta i ósma mają na celu sprecyzowanie zakresu spraw przekazanych do uregulowania w upoważnieniu ustawowym.

Poprawka siódma dotyczy niewłaściwego, z punktu widzenia zasad techniki legislacyjnej, ujęcia zmiany w art. 110b.

Ostatnia poprawka, dotycząca przepisu końcowego ustawy, zmierza do tego, aby zmiana w zakresie art. 1 pkt 9 wchodziła w życie nie z dniem ogłoszenia, lecz po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia. Jeżeli jednak Wysoka Komisja uzna, iż ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie tej zmiany, to poprawka ta byłaby bezzasadna.

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo panu, Panie Mecenasiu.

Otwieram dyskusję.

Zapraszam panie i panów senatorów do zadawania pytań, zgłaszania uwag legislacyjnych, proszę też o wystąpienia zaproszonych gości. Proszę uprzejmie.

Może pan senator Pietrzak, proszę bardzo.

Senator Wiesław Pietrzak:

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, myślę, że wszystkim znana jest opinia profesora Wojciecha Radeckiego, który bardzo mocno krytykuje pkt 9 ustawy, a mianowicie wykreślenie ust. 2 w art. 138. Chciałbym, aby ktoś przybliżył tę sprawę i wyjaśnił nam to albo przedstawił argumenty. Tu nawet profesor Radecki pisze, że warto poznać argumenty, jakimi kierowano się w Sejmie, bo – tak jak zrozumiałem – nie jest to przedłożenie rządowe, a poprawka wprowadzona w Sejmie, co dość mocno tutaj podkreśla, wprowadzona została, jak gdyby, kuchennymi drzwiami.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo.

Sądzę, że jest to ważna kwestia. Czy pan, Panie Ministrze, odpowie, czy może będzie pan wspomagany przez pana mecenasa?

Proszę bardzo, Panie Ministrze, może pan, proszę uprzejmie.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Proszę państwa, poprawka zgłoszona przez pana posła Stanisława Żelichowskiego na posiedzeniu komisji i później na posiedzeniu plenarnym, została poparta przez rząd z tego względu, że przepis ten nakładał bardzo duże, niewspółmierne obciążenia na tych wszystkich, którzy ubiegają się o pozwolenia zintegrowane.

Dokonaliśmy szacunku kosztów i okazało się, że dla części instalacji opłaty notarialne, niezbędne dla przeprowadzenia procesu uzyskania pozwolenia zintegrowanego, mogły przekraczać kwotę nawet miliona złotych, a więc w stosunku do opłat rejestracyjnych niewspółmiernie dużo.

W związku z tym ta poprawka spotkała się z naszym poparciem i generalnie była to reakcja, jak rozumiem, na krytykę zmiany wprowadzonej ostatnią nowelizacją, w której zapis w ustawie Prawo ochrony środowiska, polegający na konieczności przeniesienia obowiązków eksploatacyjnych w drodze aktu notarialnego, został zmieniony na zapis, który mówi o przeniesieniu tytułu prawnego obowiązkowo w drodze aktu notarialnego.

A więc każdy rodzaj umowy, nie tylko umowy kupna – sprzedaży, która w większości przypadków dla nieruchomości kończy się oczywiście aktem notarialnym, ale także umowy użyczenia, dzierżawy czy jakiegokolwiek innego sposobu przyznania tytułu prawnego do prowadzenia instalacji wymagałyby aktu notarialnego i związanych z tym bardzo istotnych kosztów. W związku z czym uznaliśmy, że interes ochrony środowiska nie ucierpi w momencie, kiedy takie obciążenie zostanie zniesione i stąd taka poprawka.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Chciałbym podziękować panu ministrowi.

Dodam jeszcze, że do mnie też doszły informacje ze strony przedsiębiorców, którzy bardzo jednoznacznie ocenili poprzednie rozwiązanie, nakazujące podejmowanie decyzji w oparciu o akty notarialne. Zwracali uwagę na zasady wolności gospodarczej, tam, gdzie akty notarialne są potrzebne, będą stosowane, tam, gdzie nie, nie muszą być stosowane. Tak więc sądzę, że wyjaśnienia pana ministra powinny nas przekonać do tego, że poprawka zgłoszona przez pana posła Żelichowskiego i zaakceptowana przez rząd, i przez Sejm jest zasadna.

Czy pan senator jest w tej chwili usatysfakcjonowany odpowiedzią pana ministra? Dziękuję.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Pan senator Lewicki, proszę bardzo.

Senator Marian Lewicki:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo, ja mam pytanie do pana ministra, związane z rolą starostw, starostów w zakresie prowadzenia obserwacji terenów, zagrożeń oraz rejestrów. Po pierwsze, czy jest to nowe zadanie? A po drugie, jeżeli tak, to czy nie będziemy mieli do czynienia z sytuacją taką, jaka zazwyczaj niestety występuje? Tworzymy nowe prawo, idą za tym zadania, a środków na ich realizację nie będzie. Bardzo proszę o odpowiedź.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, bardzo proszę o odpowiedź.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Dotychczas zadania związane z szeroko pojętą ochroną powierzchni ziemi, spoczywały na starostwach. Tak więc mógłbym powiedzieć, że to zadanie, które jest wprowadzane w tej ustawie, jest uzupełnieniem dotychczasowego zakresu zadań w dziedzinie ochrony powierzchni ziemi o uszczegółowienie tego specyficznego zagadnienia, jakim są osuwiska. Problem ten pojawił się w ostatnich latach i rzeczywiście w wielu miejscach wystąpiły bardzo istotne szkody w mieniu, w infrastrukturze publicznej, w związku z czym inicjatywa wprowadzenia takiego systemu informacji, położonego jak najbliżej użytkowników tych terenów, wydawała się bardzo zasadna.

Chciałbym tutaj podkreślić, że oceniamy, iż w skali kraju starostw, które będą zobowiązane do prowadzenia takiego systemu obserwacji nie będzie więcej niż pięćdziesiąt. Tak więc nie jest to przeważająca część, wręcz przeciwnie, około 15% wszystkich starostw.

Żeby przygotować te starostwa do tego zadania, tak jak powiedziałem, wprowadzony będzie przez Państwowy Instytut Geologiczny kilkuletni program, mający na celu przede wszystkim zidentyfikowanie tych wszystkich obszarów, gdzie masowe ruchy ziemi już występują, względnie mogą występować w przyszłości, przy zaistnieniu konkretnych warunków, określenie jakie parametry należałoby w konkretnych miejscach obserwować, żeby te zagrożenia zawczasu identyfikować i im przeciwdziałać a także dostarczenie starostwom, które będą zobowiązane do prowadzenia tychże rejestrów w wyniku projektu – bo tej chwili możemy tylko przypuszczać, które to będą starostwa, ale konkretnie okaże się to za dwa lata, kiedy będziemy mieli pierwsze wyniki tej inwentaryzacji – sprzętu, odpowiednich baz danych, map, które pozwolą na bieżąco prowadzić te obserwacje i uzupełniać rejestr, ponieważ rejestr zostanie założony w ramach tego projektu finansowego.

Oczywiście pan senator ma rację, że jest to nowe zadanie i zawsze istnieje pewne ryzyko, że nie będzie ono realizowane tak, jak sobie byśmy tego życzyli. Usytuowanie tego systemu właśnie w tym konkretnym miejscu, ze względu na już wprowadzoną odpowiedzialność za ochronę powierzchni ziemi, wydawało się najbardziej racjonalne.

Oczywiście alternatywą jest wprowadzenie centralnego rejestru takich osuwisk, ale w tym momencie można się spodziewać, że wystąpi inne zagrożenie, że dostęp do informacji będzie ograniczony i to nie z tego względu, że system nie będzie udostępniał tych informacji, tylko że zainteresowani ludzie, nie będą wiedzieli o tym systemie. I stąd próba przeniesienia tego jak najbliżej użytkowników. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.

Czy pan senator jest usatysfakcjonowany odpowiedzią?

Dziękuję uprzejmie.

Kto z państwa senatorów chciałby zabrać głos lub zgłosić propozycje legislacyjne? Nie ma chętnych.

Kto z zaproszonych gości chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, zapraszam. Proszę o przedstawienie się.

Główny Specjalista w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa w Ministerstwie Finansów Danuta Kiepas:

Ministerstwo Finansów – Danuta Kiepas.

My na etapie prac w Sejmie, zgłosiliśmy uwagę do przedstawiciela rządu o finansowanie zadań z budżetu państwa. Widzę, że w art. 110b, na tym etapie mamy dopisane, że: zadania określone w art. 109a ust. 1 i 110a ust. 1 są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw środowiska.

Ja, jako przedstawiciel ministra finansów, zgłaszałam swoje uwagi w tej części do przedstawiciela rządu i do przewodniczących komisji sejmowych. Nie wiem, jakie będzie stanowisko w tym zakresie przedstawiciela rządu, ale w obecnym systemie finansowania ochrony środowiska, taki zapis pozostaje w sprzeczności z finansowaniem tych zadań z funduszy ochrony środowiska i z funduszy ochrony gruntów rolnych i leśnych.

Nie widzę żadnych nowych zmian ani propozycji w tym zakresie w przedłożonych poprawkach. A więc wydaje mi się, że będzie to wymagało jeszcze konsultacji, żeby ten zapis nie był martwym zapisem.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Chciałbym podziękować.

Czy pan minister ustosunkuje się do uwag pani z Ministerstwa Finansów?

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ministerstwo Środowiska również podnosiło na wspólnym posiedzeniu sejmowych komisji, Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak też i później na posiedzeniu plenarnym, że poprawka ta jest niezgodna z dotychczasowymi zasadami finansowania zadań własnych samorządów, i że generalnie nie widzimy sensownego systemu dystrybucji tych środków z budżetu ministra środowiska, chyba żeby przyjąć, że jest to zadanie zlecane konkretnemu staroście.

Również te argumenty, o których mówiłem wcześniej, że mamy tutaj do czynienia z interesem przede wszystkim społeczności lokalnych, które dzięki wprowadzeniu tego systemu obserwacji unikną strat, sugerowały, że powinno to być finansowane z budżetów samorządów, jakkolwiek zdajemy sobie sprawę z tego, że samorzady odczuwają stały niedobór środków. W związku z tym Ministerstwo Środowiska poparło poprawkę zgłoszoną przez panią poseł – przepraszam, ale jeszcze nie wszystkie nazwiska kojarzę – przedstawiciela Klubu SLD...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...Joannę Grobel-Proszowską, tak jest, przepraszam, która to poprawka zmierzała do wprowadzenia możliwości finansowania tego typu działań z powiatowych i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska.

Ta poprawka w głosowaniu plenarnym, niestety, przepadła, gdyż była wykluczająca w stosunku do poprawki zgłoszonej przez panią poseł Łukacijewską, która proponowała, aby te działania finansować z budżetu państwa. W związku z tym ta poprawka o funduszach, stała się bezprzedmiotowa. Popieram zaś stanowisko ministra finansów, że ta zmiana jest trudna do zaakceptowania.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo.

Ja również zgadzam się z opinią przedstawicielki Ministerstwa Finansów oraz opinią pana ministra i dodam jeszcze, że ta poprawka przeszła jednym głosem. Tak, Panie Ministrze?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak: Jednym głosem.)

Jednym głosem. Tylko dwieście kilkanaście za, tak.

Proszę Wysokiej Komisji, proponuję takie rozwiązanie, żeby pomiędzy dzisiejszym posiedzeniem a debatą, która będzie miała miejsce dwudziestego ósmego, zastanowić się nad treścią tej poprawki i zgłosić ją w trakcie debaty. Proponuję, żebyśmy pracowali nad tą poprawką z panem ministrem, z Ministerstwem Środowiska i z Ministerstwem Finansów, aby po prostu, że tak powiem, prawu stało się zadość. Sądzę, że Wysoką Komisję przekonuje takie postawienie przeze mnie sprawy.

W tej chwili chciałbym zapytać, kto z państwa senatorów będzie sprawozdawcą komisji? Kto ma ochotę być sprawozdawcą komisji, proszę o zgłoszenie. Proszę bardzo.

Pani senator może?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Dobrze. Pani senator Apolonia Klepacz będzie sprawozdawcą komisji.

Prosiłbym właśnie panią senator, bo teraz już adresuję swoją prośbę, żeby tę sprawę w szczególności wyjaśnić, abyśmy mogli w odpowiedni sposób procedować na posiedzeniu plenarnym.

Kontynuuję zapytania: kto z państwa senatorów i zaproszonych gości chciałby zabrać głos? Proszę bardzo. Czy są jeszcze jakieś uwagi, sugestie?

Proszę bardzo, pan senator Lewicki.

Senator Marian Lewicki:

Panie Przewodniczący, jeżeli można, chciałbym skierować do pana ministra pytanie natury bardzo ogólnej, jednak o poważnych implikacjach, moim zdaniem, w sensie katalogu, który występuje w art. 101, mówiący o tym, na czym polega ochrona powierzchni ziemi. Wydaje mi się, że ustawowe zapisy mające skłonność, do bardzo ogólnych stwierdzeń, powodują jednak konsekwencje dla określonych dziedzin gospodarczych. Zwracam uwagę na szczególną rolę przemysłu wydobywczego, który zazwyczaj wnosi najwięcej w stan degradacji środowiska i ten katalog, wymieniony w art. 101, w dużym stopniu jego dotyczy zarówno tego głębinowego, jak i powierzchniowego.

Wydaje mi się, że trzeba byłoby zastanowić się również nad skutkami finansowymi, jakie rodzą tego rodzaju zapisy, co dla nie najlepszej dzisiaj kondycji przemysłu wydobywczego, może być też kolejnym zagrożeniem. Prosiłbym oczywiście o bardzo ogólną odpowiedź, bo to jest obszar o wiele poważniejszych dyskusji. Ja wiem, że działalność górnicza wynika również z innych przepisów, nie tylko ochrony środowiska, ale ochrona środowiska w szczególności ciąży nad, że tak powiem, kondycją finansową przemysłu wydobywczego. Tego rodzaju katalog zachowań tego przemysłu, może mieć ogromne implikacje natury finansowej. Bardzo bym prosił o taką kwintesencję, aniżeli szeroki wywód, dobrze?

Przewodniczący Adam Graczyński:

Panie Ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panie Senatorze! Szanowni Państwo!

Zakres zadań w dziedzinie ochrony powierzchni ziemi, w przytoczonym art. 101 dotyczy przede wszystkim działań samorządów, które zobowiązane są do takiego, a nie innego, określania zasad gospodarowania powierzchnią ziemi, aby wymagane racjonalne gospodarowanie, zachowanie wartości przyrodniczych, możliwości produkcyjnych i zmian naturalnego ukształtowania, były ograniczane do niezbędnego minimum.

W przypadku przemysłu wydobywczego, rzeczywiście tak jest, że zakres szkód powierzchniowych, mimo że działania w większości prowadzone są w podziemiach, czasami wywołuje daleko idące konsekwencje gospodarcze i przestrzenne, uniemożliwiające na długie lata lub wręcz przekreślające możliwość wykorzystania tych terenów na inne cele. W związku z tym zapisy, które wydają się być bardzo restrykcyjne, służą także temu, aby przenosić koszty wywoływania tych szkód u osób trzecich na tych, którzy rzeczywiście te szkody powodują, a jednocześnie inspirować ich do takiego prowadzenia działalności, aby te szkody ograniczane były do minimum i tym samym obciążenia z tym związane nie były ponoszone.

To generalna zasada: zanieczyszczający płaci, prowadzi nas do tej konkluzji, że to ten, który prowadzi działalność w środowisku, niezależnie od tego, jak pożyteczna byłaby ta działalność, musi uwzględniać interesy strony trzeciej, także prezentowane przez prawo, ogólne zapisy dotyczące ochrony środowiska jako całości, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Tak, że chyba tyle mógłbym powiedzieć, bo rzeczywiście debata musiałaby być zdecydowanie głębsza.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Kto z państwa senatorów i zaproszonych gości chciałby jeszcze zabrać głos, zadać pytanie, złożyć propozycje legislacyjne? Proszę bardzo. Nie widzę chętnych.

W takim razie przystąpmy do rozpatrzenia propozycji poprawek Biura Legislacyjnego. Rozumiem, że senatorowie przyjmują te propozycje.

Pierwsza poprawka łączy się z dziewiątą i dziesiątą.

Bardzo bym prosił pana mecenasa o krótkie przypomnienie merytorycznej wartości tej poprawki.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Wysoka Komisjo, poprawki pierwsza, dziewiąta i dziesiąta stanowią logiczną konsekwencję wprowadzenia do ustawy art. 1 pkt 9, który uchyla ust. 2 w art. 138 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję uprzejmie.
Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Popieramy te poprawki.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Rząd popiera. Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem poprawek pierwszej, dziewiątej i dziesiątej?
Dziękuję uprzejmie, poprawki zostały przyjęte jednogłośnie.
Przystępujemy do głosowania nad drugą poprawką.
Proszę uprzejmie.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Poprawka druga usuwa zbędne sformułowanie w pkt. 23a w art. 19 w ust. 2 „o których mowa w art. 110a ust. 1”. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.
Jakie jest stanowisko rządu? Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Popieramy tę poprawkę.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.
Są może zapytania ze strony państwa senatorów? Nie ma.
Przystępujemy do głosowania.
Kto jest za przyjęciem tej poprawki?
Dziękuję, poprawka została przyjęta jednogłośnie.
Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią. Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Poprawka trzecia ma charakter redakcyjny.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.

Przystępujemy...

Tak, Panie Ministrze?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Tu jedna wątpliwość natury semantycznej. Być może należałoby pójść dalej i zmienić zapis, że chodzi o studia zagospodarowania gmin i wtedy będzie wszystko w porządku. Bo rozumiem, że studium zagospodarowania gminy, jest nazwą własną dla dokumentu i tak zostało przytoczone, studium.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Proszę bardzo, spójrzmy teraz na ten zapis, to jest w art. 1 w pkt 4 w lit. b.

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda: Studium.)

Tak. Na potrzeby studium uwarunkowania i kierunku zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest tu propozycja...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak: Żeby zmienić na: gmin.)

Żeby było: gmin.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak: Rozumiem, że w tym momencie rozszerzamy na wszystkie dokumenty, jakie obowiązują, a tym samym byłyby: studia zagospodarowania przestrzennego.)

Czyli musielibyśmy to wszystko zmienić.

W takim razie czy pan podtrzymuje swoją propozycję?

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Tak, dlatego, że wydaje mi się, iż wyraz studium powinien być odmieniany w ten sposób zarówno w liczbie pojedynczej, jak również w liczbie mnogiej. Stąd też wzorem innych przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska, proponowałbym, mimo wszystko, pozostawić sformułowanie „gmin”. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

I zachować określenie studium, tak?

Czyli rozumiem, Panie Ministrze, że jesteśmy przekonani.

Proponuję, żebyśmy przystąpili do głosowania nad poprawką trzecią.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

Dziękuję uprzejmie, poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki czwartej.

Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Wysoka Komisjo, art. 72 ust. 3 w brzmieniu nadanym przez ustawę mówi o zasadach zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi, w kontekście studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Pragnę zwrócić uwagę, iż jeżeli w obecnym stanie prawnym używane jest pojęcie „sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych”, a zmiana ta, jak się wydaje, jest zmianą o charakterze normatywnym o konkretnej treści, to należałoby w związku z tym ustanowić niezbędny przepis przejściowy. Powstaje bowiem pytanie o ważność tych studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które w omawianym przeze mnie zakresie powstały przed wejściem w życie omawianej ustawy.

W związku z tym, jeżeli uznać, że zmiana zasady ma mieć jedynie znaczenie semantyczne, redakcyjne, to proponowałibyśmy powrót do obecnego uregulowania, a więc powrót do sformułowania: sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, jaki jest pański pogląd?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Argumentacja Biura Legislacyjnego jest przekonująca, tak więc popieramy tę poprawkę.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję uprzejmie.

Czy panie i panowie senatorowie są również przekonani? Jeśli tak, to przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej?

Dziękuję bardzo, poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki piątej.

Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Poprawka piąta ma de facto charakter redakcyjny, zmierza bowiem do sytuacji, w której przepis prawny nie będzie posługiwał się sformułowaniem zapobieganie i przeciwdziałanie ruchom masowym ziemi, gdyż semantycznie są to pojęcia tożsame. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Proszę bardzo, jakie jest stanowisko rządu?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Popieramy tę poprawkę.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Rozumiem, że możemy przystąpić do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki piątej?

Dziękuję. Stwierdzam, że poprawka piąta została przyjęta jednogłośnie.

Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki szóstej.

Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Poprawka szósta zmierza do doprecyzowania zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska, na podstawie art. 109a ust. 2 w brzmieniu nadanym przez ustawę, gdyż sposób ustalania określonych terenów oraz częstotliwość prowadzenia ich obserwacji, nie jest kwalifikowaną formą zakresu i metod prowadzenia obserwacji tych terenów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Panie Ministrze, jakie jest stanowisko rządu?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Niewątpliwie poprawka zaproponowana przez Biuro Legislacyjne precyzuje zakres rozporządzenia i daje dobrą podstawę do wydania odpowiedniego aktu wykonawczego. Zastanawiałbym się tylko, czy nie zmienić kolejności: sposób ustalania tych terenów oraz zakres, częstotliwość i metody prowadzenia ich obserwacji, żeby jednak na pierwszym miejscu postawić sprawę identyfikacji terenów zagrożonych, a dopiero potem metod obserwacji.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Tak? Proszę bardzo, najpierw może Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Nie zgłaszam zastrzeżeń do propozycji pana ministra. Rozumiem, że wtedy poprawka brzmiałaby: sposób ustalenia terenów, o których mowa w ust. 1... itd.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze. Oczywiście.

Panie i Panowie Senatorowie, prawda? Tak. Czyli przegłosujemy tę wersję trochę zmodyfikowaną, najpierw sposób ustalenia tych terenów, a później zakres... itd.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Dziękuję uprzejmie, poprawka szósta została przyjęta jednogłośnie.
Poprawka siódma.
Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Poprawka siódma ma charakter czystej korekty legislacyjnej, mianowicie, jeżeli ustawodawca sejmowy zdecydował się na dodanie po art. 110, art. 110a i art. 110b, to zmiana ta powinna nastąpić w jednym punkcie w art. 1, nie zaś w odrębnych punktach. Jeżeli jednak Wysoka Komisja przyjmie poprawkę alternatywną, w wyniku złożenia stosownej propozycji odnośnie finansowania, na posiedzeniu Senatu, to wtedy propozycja Biura Legislacyjnego będzie bezprzedmiotowa. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

W takim razie, Panie Ministrze, jakie jest pańskie stanowisko w tej chwili?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Optowałbym za wprowadzeniem zmiany dotyczącej w ogóle sposobu finansowania i w tym momencie oczywiście ta zmiana redakcyjna nie miałyby...

Przewodniczący Adam Graczyński:

Nie miałyby znaczenia.

W tej sytuacji, czy ktoś z państwa senatorów chce przejąć tę poprawkę siódma?
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Prawda? No nie, ale będzie zgłoszona poprawka w trakcie...

(*Głos z sali: Poprawka dalej idąca.*)

Tak, poprawka dalej idąca, czyli pamiętamy o tej poprawce dalej idącej.
W związku z tym w tej chwili nie będziemy głosować nad poprawką siódma.

Teraz poprawka ósma.

Bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Poprawka ósma ma podobny charakter, co poprawka szósta. Chodzi tu o doprecyzowanie zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Jakie jest stanowisko rządu?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Absolutnie do przyjęcia.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze. Tak, panie i panowie senatorowie?

To głosujemy nad poprawką ósmą.

Kto jest za jej przyjęciem, bardzo proszę...

Dziękuję bardzo, jednogłośnie za.

Poprawki dziewiąta i dziesiąta zostały przegłosowane.

Jeśli chodzi o poprawkę jedenastą, to sądzę, że została omówiona i wyjaśniona w trakcie dyskusji, i z racji pewnych konsekwencji finansowych wydaje mi się, że wejście w życie ustawy z dniem ogłoszenia byłoby ze wszelkich miar przydatne i potrzebne, w świetle tego zapisu o konieczności tworzenia aktów notarialnych.

Rozumiem, że tym samym wyczerpaliśmy propozycje prawne Biura Legislacyjnego przejęte przez komisję. Czy może jest coś niejasnego, coś do wyjaśnienia?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze, może wyjaśnimy to jeszcze raz.

Proszę bardzo, może najpierw pan, Panie Mecenasie, a później pan minister.

Już, Panie Senatorze, będzie wyjaśnienie.

Proszę bardzo.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Magda:

Na mocy art. 3, zmiana w zakresie uchylecia ust. 2 w art. 138 ma wejść w życie z dniem ogłoszenia. Zwróciliśmy uwagę na zasadę wyrażoną w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, w myśl której akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy, zaś dniem wejścia w życie aktu normatywnego może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym jedynie wtedy, gdy ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego. Dziękuję.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Może jeszcze pan minister, bardzo proszę. To zostało już wyjaśnione, ale jeszcze może jedno zdanie, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Ponieważ mamy do czynienia z sytuacją taką, w której podmioty składające wnioski przed wejściem w życie poprawki z ósmego grudnia i następnie po usunięciu tego zapisu, nie będą miały obowiązku sporządzenia aktu notarialnego, chodzi o skrócenie do minimum tego okresu, w którym ten obowiązek by występował.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dziękuję.

Zostało to już w sposób jednoznaczny i czytelny wyjaśnione.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jeszcze propozycje legislacyjne?

Skoro nie ma, to rozumiem, że przyjęliśmy pewne propozycje poprawek, zostały one przegłosowane. Pamiętamy jeszcze o konieczności uregulowania finansowania tych zadań w oparciu o aktualny system prawny. Jest wyznaczona osoba, która będzie sprawozdawcą komisji, jest to pani senator Apolonia Klepacz.

Rozumiem, że nie musimy głosować nad ustawą, wraz z poprawkami?

Musimy, dobrze.

W takim razie, jeśli tak, to proszę o przegłosowanie ustawy z przyjętymi poprawkami. Proszę uprzejmie.

Kto jest za?

Jednogłośnie za. Dziękuję uprzejmie.

Stwierdzam, że ustawa, wraz z poprawkami, została przyjęta jednogłośnie.

Zamykam posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska.

Dziękuję paniom i panom senatorom, dziękuję panu ministrowi, dziękuję zaproszonym gościom, dziękuję panu mecenasowi, dziękuję uprzejmie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 42)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Katarzyna Balicka

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851